

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De Fidei Formularvm Praecipve Avgvstanae Confessionis
Iustitia Et Vsv**

**Bernhold, Johann Balthasar
Schifflin, Johann Sigismund**

Altorfii, [1730]

§III.

[urn:nbn:de:bsz:31-67824](#)

quas PHIL. MELANCHTHON in ipsis comitiis ante publice
praelectam et exhibitam confessionem uariationes subinde insi-
tuit; sunt namque publica PRINCIPVM et priuata LVTHERI
autoritate probatae et acceptae. De iis ap. COELESTINVM
l. c. p. 40. et CHYTRAEVUM l. c. p. 55. Ep. die Iouis post in-
uentionem Crucis a. 1530. inter alia sic scribit ad LVTHE-
RVM: ego exordium nostrae Confessionis feci, aliquanto
πρτοεμότερον, quam Coburgi scripseram. Breui ipse afferam,
aut -- mittam. et ap. CHYTRAEVUM p. 62. et CAELESTI-
NV M p. 44. in alia ad eundem 22. Maji exarata: in apologia
(confessione) multa mutamus, locum deuotis, quia erat exilior
iusto, exemis, supposita alia disputatione eadem de re paullo ubi-
riore. Nunc de potestate clauium etiam dispueto. Vellem per-
currisse articulos fidei, (XXI.) in quibus si nihil putaueris
esse uitii, reliqua (artic. VII.) utcumque tractabimus; subinde
enim mutandi sunt, atque ad occasiones accommodandi.] non
uariati autem ac genuini exempli, germanico et latino ser-
mone conscripti, rationem solum habemus. Cuiusmodi
postmodum utrumque publica autoritate in Conuentu Num-
burgensi, 1561. ad prima eaque probata Witteb. 1531. publi-
cata exempla; germanicum in primis exemplum trina uice ad
authenticum in publico Imperii archeo repositum accurate
collatum et expressum fuit. Quale exemplum 1580. Con-
cordiae libro insertum, cum latino conspirare deprehensum
est. uid. Nothwendige Vertheidigung des Aug.-Apfels p. 230.-
39. et 350. seq. Haupt-Vertheidigung p. 444 seq. quibus iur-
ge iam laudati Celeberrimi KOELERI Diff. citatam p. 14.-26.
et 34. usque ad fin. et IAC. WILH. FEVERLINI Celeberrimi
Professoris in Theologia Auspicalem Disp. Sect. I.

§. III.

Hic de A. C. nomine breuissime praemissis, iustitia eius iamiam asserenda est, & contra diuersum sentientes uniuscunq[ue] dicanda. Siue probandum nobis incumbit, Ecclesiam, quae

doctrinam A. C. traditam amplectitur & profitetur, iuste summam religionis suae publico expressisse scripto, expositamque in formam & regulam credendorum & docendorum proposuisse, & etiamnum proponere. Ecclesia, secundum superiorius dicta iuste agit, uel in sensu permisso uel praeceptiuo; Ecclesiae nostrae omni iure permisum fuisse, ut confessionem fidei & doctrinae ederet, & suis sociis iniungeret, inde adstruimus, quia Confessionem AVGVSTAE propositam in numerum fidei formularum, quas definiuimus antea, omnimode referri oportet; de formulis fidei, quas descripsimus, in universum pronunciauimus eas esse iustas, iusta itaque etiam erit A. C. cum sub classe fidei formularum continetur. Quicquid enim ualet de genere, ualet etiam de specie etc. solum relinquitur probandum, A. C. tanquam speciem contineri sub genere formularum fidei; definitum *formula fidei* ex aequo competit A. C. si definitio in eandem per omnes partes quadrat.

§. IV.

Quia est uera Ecclesiae.

E formularum fidei definitione ante omnia applicabimus A. C. id quod de iis primum praedicatur; esse nimur publica uerae Ecclesiae scripta, Spiritus S. luce atque gratia iuante, & omni adhibito studio humano concinnata. Negabunt strenue *Romanenses* aduersarii, *Confessores* nostros ad ueram Ecclesiam referri debere; schismaticos uerius, apostatas & haereticos illos fuisse affirmabunt; uerum calumnae huius notam Ecclesiae nostrae scriptam, uariorum exterse-runt. Nosmet, semotis tantisper, quae romano-catholicos inter & nos intercedunt de Ecclesia controuersiis; gratiae aduersariorum aliquid dabimus, & quod aiunt, *καὶ ἀνθεπτερ* disputabimus. Damus itaque Romanam Ecclesiam tum fuisse ueram uisibilem illam, quam tantopere iactant Ecclesiam, & uerae ab Apostolis, Petro maxime & Paulo fundatae filiam, sive neptem, sive proneptem etc. maiores certe nostri in ea erant.